

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT

ALS EENS ARENDS PSALM 109:5

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr H. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr C. Bosma, Zwolle; Dr K. Furbout, Vredeland; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Stoep; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr P. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr D. Postma, Burgersdorp (Zuid-Afrika); Dr J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijss, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; E. Visser, Arnhem; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielinga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:
Prof. Dr V. HEPP, Van Breestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 30000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned-Indië f6.— per jaar.
Advertentie: 25 ct. p. regel — Losse nummers f0.15.

INHOUD: De duidelijkheid der H. Schrift V. (Slot). — Uit de Schrift: Recht en genade (Matth. 18:25, 27). — Kerkelijke Leven: In de Donslanden XVI. — Geestelijke Adviezen: Kunnen we met leden van de „Geref. Kerk in Nieuw Verland“ samenwerken in Evangelisatie-arbeid? — Populair Wetensch. Schetsen: Iets over het beeld van Jezus in de moderne literatuur V. — Het Boek van de Week. — Opvoeding en Onderwijs: Het derde Nat. Chr. Schoolcongres. — Zending en Evangelisatie: Een Overzicht. — Perschoon.

DE DUIDELIJKHEID DER HEILIGE SCHRIFT.

V. (Slot.)

Tweede bewijs voerden wij alzo aan voor de duidelijkheid van de Heilige Schrift zoowel in haar geheel als in al haar deelen.

1o. Het bewijs, ontleend aan de hoofdgedachte der Schrift, aan het karakter van de openbaring zelf.

2o. Het bewijs, dat geleverd wordt door afzonderlijke uitspraken van de Schrift.

Hierbij voegt zich nu nog een derde bewijs.

Dit is geen Schrift, maar een dogmatisch bewijs. Het komt hierop neer, dat de analogia dogmatis, de overeenstemming der leerstukken, de duidelijkheid van de Heilige Schrift in den aangegeven zin vordert.

Natuurlijk kennen wij daaraan niet dezelfde kracht toe als aan het Schriftbewijs. Het staat op het tweede plan. Daarom lieten we ook de andere bewijzen vooropgaan.

Toch is het hierom niet van gewicht onthoofd. Immers, indien andere leerstukken om deze duidelijkheid der Schrift in haar geheel en in haar deelen vragen en het zou uit de Schrift zelf blijken, dat zij wel over het geheel genomen, maar niet in al haar deelen duidelijk bedoeld te zijn, dan zou daaruit volgen, dat de bedoelde leerstukken niet te handhaven zijn. Zij zouden aan herziening moeten worden onderworpen. Want als onze leer aangaande de Heilige Schrift met zichzelf in tegenspraak was, zou hierin niet mogen worden berust. Dan zou zij niet schriftmatig zijn. De Schrift zelf toch kan zichzelf nooit tegenspreken.

De leerstukken, welke wij hier op het oog hebben, zijn die van de overige eigenschappen der Schrift.

Wij belijden, dat de Schrift niet alleen duidelijk, maar ook dat ze noodzakelijk, gezag hebbend en genoegzaam is.

Omtrent de noodzakelijkheid der Schrift spreken wij uit, dat deze volstrekt is. Het zal bij niemand onzer opkomen om hier slechts een betrekkelijke noodzakelijkheid aan te nemen. Nooit heeft eenig Gereformeerde zich gewaagd aan de stelling, dat, nu ja, de bijbel wel over het geheel noodzakelijk moet geacht, maar dit daarom nog niet geldt van al zijn deelen. Anderen hebben zich hiertoe wel verstout, zij wezen bepaalde Schriftdeelen als niet noodzakelijk aan. Zij hielden een Schrifttorso over, een stuk romps, waarvan de ledematen en nog veel meer ontbraken. Zoo zijn er b.v. die alleen de Bergrede uit de Schrift lichtten en al wat daarmee naar hun gedachten niet in overeenstemming was, eenvoudig voor niet noodzakelijk, voor nutteloos, ja zelfs voor schadelijk verklaarden. Doch zoowel de eenvoudige Gereformeerde als ook de Gereformeerde theologie heeft zich tegen dit onzalig vandalisme verzet. Er klom uit onze kringen tegenover dat heiligschennend pogen maar één kreet op: wij kunnen niets uit de Schrift missen, geen hoofd-

stuk zelfs. Alles in de Schrift is ons noodzakelijk. Want uit de algemeene openbaring kunnen we niet anders dan vage kennis van God verkrijgen. De bijzondere openbaring is voor ons alleen in de Schrift bewaard gebleven. Zoo zijn we dan voor een rechte kennis van God alleen op de Schrift aangewezen. Die is ons onmisbaar geworden. Maar dat heeft dan ook betrekking op al de deelen van de Schrift. Want het geheel is er niet zonder de deelen. Neem één deel weg en de Schrift is verminkt. De noodzakelijkheid van de Schrift laat geen halveering of welke andere afsplitsing dan ook toe. Zij is absoluut.

Hetzelfde geldt ook van het gezag der Heilige Schrift. Ook hieraan heeft men willen tornen. Zelfs onder hen, die voor de Schrift als Gods Woord eerbied hadden, naar zij voorgaven, kwam dat voor. Men konde soms aan het eene deel meer gezag toe dan aan het andere. Een woord uit het Nieuwe Testament woog dan zwaarder dan een uitspraak uit het Oude Testament. Een woord van Christus werd vaak uitgespeeld tegen een woord van apostel of profeet. Men gaf wel hoog op van het Goddelijk gezag der Schrift. Maar men huldigde de Schrift niet tot in al haar deelen toe als gezaghebbend. Terecht heeft de Gereformeerde daarin van meetaf niets dan een ondermijning van het Woord Gods gezien. Hij stelde de voorstanders van een beperkt Schriftgezag voor het dilemma: alles of niets. Of alles in de Schrift heeft gezag mits het natuurlijk niet uit het verband worde gerukt, zoodat een woord van Satan b.v. geheel losgemaakt wordt uit de boodschap Gods, waarin het was opgenomen — of niets heeft gezag. Van schippers en plooiers wilde de Gereformeerde ten aanzien van het Schriftgezag nooit iets weten. Ook dat Schriftgezag was voor hem absoluut.

Niet minder dient dit beleden van de genoegzaamheid of volmaaktheid van de Schrift. Stel, dat de Schrift niet in al haar deelen volmaakt ware, zou zij dan wel als geheel volmaakt kunnen zijn? Als een gelukkig echtpaar adverteerde, dat een welgeschapen zoon, een menscheijk kerwils „volmaakt“ wezentje, werd geboren, maar aan het hoofdje ontbrak een oor, aan een der handjes een paar vingers en het eene beenje was korter dan het andere, zou het zich tegenover bespotting daarmee rechtvaardigen durven, dat het kind wel in zijn geheel welgeschapen is, maar niet in zijn deelen? Nog ongerijnder zou het zijn, indien iemand wel de volmaaktheid der Schrift in haar geheel verdedigen wilde, maar die in haar deelen betwisten. Ook hier staan we weer voor iets absoluut.

Doch wanneer dan de noodzakelijkheid, het gezag, de genoegzaamheid of volmaaktheid van de Schrift in volstrekt zijn zijn op te vatten, waarom dan ook niet haar duidelijkheid?

Waarom zou de duidelijkheid der Schrift hierop een uitzondering maken?

Zij kan geen uitzondering zijn. Want ware zij niet volstrekt, dan ook die andere eigenschappen niet.

Het valt gemakkelijk in te zien, waarom.

Indien eenig deel der Schrift in zichzelf duister was, dan zou het niet noodzakelijk zijn, want het zou niets openbaren, niets bekend maken, geen licht

verspreiden en daartoe alleen toch is de Schrift noodig.

En evenzo, indien eenig deel der Schrift in zichzelf duister was, zou het voor ons ook geen gezag hebben, wij zouden er niet aan kunnen gehoorzamen, omdat wij zijn noch strekking ervan verstaan. Gezag kan alleen bestaan op voorwaarde, dat het iets zegt, wat wij vatten kunnen. En zou eenig Schriftdeel opzettelijk door God duister zijn gehouden, ware het als zoodanig voor alle geloovige kennen ontoegankelijk, dan zou het gezagselement erin worden gemist. Wij zouden er ook in beginsel niet aan kunnen voldoen, omdat wij niet zonden weten, wat daarin van ons gevraagd wordt om te gelooven of van ons geëischt wordt om te doen. Indien een overheid stukken zou publiceeren, die door de taal, waarin zij gesteld zijn, of om andere oorzaken, geheel en al duister zijn, zoodat niemand onder haar onderdanen er den inhoud van ontcijferen kan of zelfs weten of hij met een bevel dan wel met een bloote mededeeling te doen heeft, dan zou zij daarin haar gezag niet kunnen uitoefenen. Zoo ook bij de Schrift. In zichzelf duistere deelen zouden niet met gezag kunnen optreden.

En niet minder: indien eenig deel van de Schrift duister was, zou zij ook niet volmaakt zijn. Dan zou zij aan haar bedoeling van openbaring niet ten volle beantwoorden.

Hieruit blijkt alzo, dat, zoo de duidelijkheid der Schrift niet als absoluut wordt aanvaard, ook de overige eigenschappen der Schrift niet op het karakter van absolute kunnen aanspraak maken.

Wie de duidelijkheid van de Schrift ook maar in één van haar deelen ontkent maakt heel de Schrift relatief.

Dat is tenminste de konsekwentie.

Waarom wij vanzelf niet willen uitspreken, dat men ook algemeen die konsekwentie heeft getrokken.

Inst in deze heeft het inkonsekvente sterk gered.

Er zijn er geweest, die duistere en heldere plaatsen in de Schrift zelf aannamen en die zich toch onvoorwaardelijk voor haar gezag hebben gebogen en met David van haar volmaaktheid hebben gezongen.

Wij zouden hen niet gaarne als relativisten brandmerken.

Alleen maar... men doet goed niet te vergeten, dat zij ten opzichte van de duidelijkheid der Schrift in gebreke zijn gebleven.

Thans hebben we op de duidelijkheid zelf iets dieper in te gaan.

En wij willen maar dadelijk konkreet de vraag stellen: waarin is de Schrift duidelijk?

Dat is een vraag, welke in onzen tijd van het hoogste belang is.

Men maakt er b.v. de Schrift een verwijt van, dat zij bij de geschiedenis, welke zij beschrijft, vaak niet veel licht verspreidt over de omstandigheden, waaronder de gebeurtenissen plaats grepen. Zij laat mannen als de Farao der verdrukking, Kores, Ahasveros en zoovele anderen plotseling uit de zee der historie opduiken om ze weer even plotseling in diezelfde zee te laten ondergaan. Zij, die de historie als wetenschap beoefe-